

ການໂຄສະນາເຜີຍແຜ່ ໃນປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດນ້ຳແອດ-ພູເລີຍ, ສປປ ລາວ

ສະຫຼຸບໂດຍຫຍໍ້ ຮູບແບບ ການໂຄສະນາເຜີຍແຜ່ ວຽກງານ ອະນຸລັກທີ່ໄດ້ຈັດຕັ້ງ ໃນປ່າສະຫງວນ ແຫ່ງຊາດ ນ້ຳແອດ-ພູເລີຍ (ນອ-ຝລ) ແຂວງຫົວພັນ, ສປປລາວ.

ການໂຄສະນາເຜີຍແຜ່ ແມ່ນວຽກງານໜຶ່ງ ທີ່ມີຄວາມສຳຄັນ ໃນການຄຸ້ມຄອງປ່າສະຫງວນ, ໂດຍສະເພາະແມ່ນການສື່ສານ, ການໃຫ້ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ, ການເຜີຍແຜ່ ກົດລະບຽບ ແລະ ນິຕິກຳຕ່າງໆ ໃຫ້ແກ່ ບ້ານທີ່ຢູ່ໃນ, ຕິດກັບເຂດແດນ ແລະ ອ້ອມຂ້າງ ປ່າສະຫງວນ ຊຶ່ງບໍ່ສະເພາະແຕ່ ປ່າສະຫງວນ ແຫ່ງ ຊາດ ນ້ຳແອດ-ພູເລີຍ ແຕ່ມີຄວາມສຳຄັນຕໍ່ປ່າສະຫງວນແຫ່ງ ອື່ນໆ ໃນລາວເຊັ່ນກັນ. ປະຊາຊົນຢູ່ເຂດນີ້ ສ່ວນຫຼາຍແມ່ນ ອາໄສຊີບຜະຍາກອນທຳມະຊາດເປັນຫຼັກໃນການດຳລົງຊີວິດ ແລະ ການສ້າງລາຍຮັບ ໃຫ້ແກ່ຄອບຄົວຂອງເຂົາເຈົ້າ ສະນັ້ນ ຖ້າຢາກໃຫ້ ການຄຸ້ມຄອງ ປ່າສະຫງວນ ມີປະສິດທິພາບສູງ ຈິ່ງຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ຮັບ ການຮ່ວມມື ແລະ ການມີສ່ວນຮ່ວມ ຈາກປະຊາຊົນ ໃນການຄຸ້ມຄອງປ່າສະຫງວນ.

ອົງການອະນຸລັກສັດປ່າ ໄດ້ໃຫ້ການໜັບສະໜູນ ໃນດ້ານວິຊາ ການ ແກ່ຄະນະບໍລິຫານຄຸ້ມຄອງ ປ່າສະຫງວນ ແຫ່ງຊາດ ນ້ຳແອດ - ພູເລີຍ ນັບຕັ້ງແຕ່ປີ 2003 ແລະ ໄດ້ເລີ່ມ ຈັດ ຕັ້ງ ປະຕິບັດກິດຈະກຳ ໂຄສະນາເຜີຍແຜ່ຂຶ້ນ ໃນທ້າຍປີ 2004. ໃນຊ່ວງເວລານີ້ ພວກເຮົາໄດ້ຮຽນຮູ້ ເຖິງປະສົບການ

ທີ່ສຳຄັນຫຼາຍໆຢ່າງ ກ່ຽວກັບຮູບແບບ ວິທີການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ການໂຄສະນາເຜີຍແຜ່ ດ້ານການອະນຸລັກ ໃນເຂດ ປ່າສະ ຫງວນ ແຫ່ງຊາດ ຂອງລາວ.

ລາຍລະອຽດ ບົດສະຫຼຸບຫຍໍ້ນີ້ ໄດ້ອະທິບາຍເຖິງ ຮູບແບບ ກິດຈະກຳ ການໂຄສະນາເຜີຍແຜ່ ດ້ານການອະນຸລັກຕ່າງໆ ທີ່ ຄະນະບໍລິຫານງານ ປ່າສະຫງວນ ແຫ່ງຊາດ ນ້ຳແອດ- ພູເລີຍ ແລະ ອົງການອະນຸລັກສັດປ່າ ໄດ້ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ, ຄວາມສຳເລັດ ຂອງຮູບແບບກິດຈະກຳນີ້ ຈະເຮັດໃຫ້ ເຂົ້າໃຈ ເຖິງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ກິດຈະກຳດັ່ງກ່າວ ໄດ້ດີຂຶ້ນ ແລະ ສາມາດນຳໄປໝູນໃຊ້ ໃຫ້ກັບປ່າສະຫງວນ ແຫ່ງອື່ນໆ ທັງຢູ່ ພາຍໃນປະເທດລາວ ແລະ ພາກພື້ນ.

ໃນບົດສະຫຼຸບນີ້ປະກອບມີ:

1. ການນຳສະເໜີກ່ຽວກັບ ປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດ ນ້ຳແອດ - ພູເລີຍ.
2. ບົດບາດຂອງການໂຄສະນາເຜີຍແຜ່ ໃນການຄຸ້ມຄອງປ່າສະຫງວນ.
3. ຂະບວນການພັດທະນາຍຸດທະສາດການໂຄສະນາເຜີຍແຜ່.
4. ກິດຈະກຳ ການໂຄສະນາເຜີຍແຜ່.
5. ຂໍ້ສະຫຼຸບ ແລະ ບົດຮຽນທີ່ຖອດຖອນໄດ້.

1. ການນໍາສະເໜີປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດ ນໍ້າແອດ-ພູເລີຍ

ປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດນໍ້າແອດ-ພູເລີຍຕັ້ງຢູ່ພາກຕາເວັນອອກສ່ຽງເໜືອຂອງ ສປປ ລາວ ແລະ ເປັນປ່າສະຫງວນທີ່ໃຫຍ່ອັນດັບທີ 1 ຂອງປະເທດລາວ ເຊິ່ງມີເນື້ອທີ່ທັງໝົດ (410,720 ຮຕ) ໂດຍ ກວມເອົາ 9 ເມືອງໃນ 3 ແຂວງຄື: ຫົວພັນ, ຊຽງຂວາງ ແລະ ຫຼວງພະບາງ. ເນື້ອທີ່ປ່າສະຫງວນ ສ່ວນໃຫຍ່ຈະເປັນລັກສະນະພູເຂົາສູງຊັນມີຄວາມສູງຕັ້ງແຕ່ 336-2257 ແມັດ. ປ່າສະຫງວນ ແຫ່ງຊາດ ນໍ້າແອດ-ພູເລີຍ ມີຄວາມໂດດເດັ່ນ ທາງດ້ານຊີວະວິທະຍາ ຂອງສັດປ່າທີ່ອຸດົມສົມບູນ ໄປດ້ວຍສາຍພັນທີ່ຫຼາກຫຼາຍ ເຊິ່ງປະກອບມີສັດປ່າ ທີ່ໃກ້ຈະສູນພັນຫຼາຍຊະນິດເຊັ່ນ: ເສືອໂຄ່ງ, ເສືອດາວ, ເສືອລາຍເມກ, ເສືອໄຟ, ໝາໄນ, ທະນີແກ້ມຂາວຖິ່ນເໜືອ, ຄ່າງແວ່ນຖິ່ນເໜືອ, ເໝືອຍ, ໝີຄວາຍ, ເຫງັນຫາງຂໍ້, ນາກນໍ້າ, ນົກກົກຄໍາ, ເຫງັນຊະນິດຕ່າງໆ, ລິ່ນ ແລະ ສັດຕະກຸນລົງ. ລວມທັງໝົດມີສັດກິນຊີ້ນ 19 ຊະນິດໃນນັ້ນລວມມີ 6 ຊະນິດເປັນສັດຕະກຸນແມວປ່າ, ປະມານ 50 ຊະນິດຂອງສັດລ້ຽງລູກດ້ວຍນົມ ແລະ ນົກ 299 ຊະນິດ.

ຈໍານວນບ້ານທັງໝົດ 98 ບ້ານມີປະຊາກອນປະມານ 30,000 ຄົນ ທີ່ອາໄສຢູ່ໃນ ແລະ ອ້ອມຂ້າງປ່າສະຫງວນ ເຊິ່ງນອນຢູ່ໃນພື້ນທີ່ ຂອງ ຫຼາຍເມືອງ, ບາງເມືອງເປັນເມືອງທີ່ທຸກຍາກທີ່ສຸດຂອງປະເທດ. ມີປະຫວັດອັນຍາວນານກ່ຽວກັບການຕັ້ງຖິ່ນຖານຂອງມະນຸດ ຢູ່ ໃນ ແລະ ອ້ອມຂ້າງປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດນໍ້າແອດ-ພູເລີຍ ເຊິ່ງປະຊາຊົນເຫຼົ່ານີ້ມີວິຖີການດໍາລົງຊີວິດທີ່ອາໄສທໍາມະຊາດເປັນຫຼັກ. ເພື່ອ ເຮັດໃຫ້ມີຄວາມສົມດູນ ລະຫວ່າງ ການອະນຸລັກ ແລະ ການນໍາໃຊ້ຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດແບບຖືກຕ້ອງ ທີ່ຕອບສະໜອງ ຄວາມຈໍາເປັນພື້ນຖານ ສໍາລັບຊຸມຊົນໂດຍເນັ້ນໃສ່ການເຮັດໃຫ້ຊຸມຊົນ ແລະ ປ່າໄມ້ທໍາມະຊາດ ອາໄສຢູ່ນໍາກັນຢ່າງມີຄວາມສຸກ, ສະນັ້ນ ຈິ່ງໄດ້ມີການຈັດແບ່ງອອກເປັນ 2 ເຂດພື້ນຖານຄື: ເຂດຫວງທໍາມະເດັດຂາດ (ຫ້າມບໍ່ໃຫ້ເຮັດກິດຈະກໍາໃດໆ ຖ້າບໍ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ) ແລະ ເຂດຄຸ້ມຄອງນໍາໃຊ້ (ເຂດທີ່ປະຊາຊົນສາມາດເຮັດກະເສດ ແລະ ເຮັດກິດຈະກໍາຕ່າງໆໄດ້).

ອົງການອະນຸລັກສັດປ່າ ໄດ້ເຂົ້າມາຊ່ວຍເຫຼືອ ດ້ານເຕັກນິກວິຊາການ ໃຫ້ແກ່ປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດ ນໍ້າແອດ-ພູເລີຍ ເລີ່ມແຕ່ປີ 2003 ເຖິງປະຈຸບັນ. ຕະຫຼອດໄລຍະທີ່ຜ່ານມາ ອົງການອະນຸລັກສັດປ່າ ແລະ ປ່າສະຫງວນແຫ່ງ ຊາດ ນໍ້າແອດ-ພູເລີຍ ໄດ້ຮັບປະສົບການອັນລໍາຄ່າຫຼາຍຢ່າງກ່ຽວກັບການບໍລິຫານຄຸ້ມຄອງວຽກງານດ້ານຕ່າງໆຄື: ການບັງຄັບໃຊ້ກົດ ໝາຍ, ການພັດທະນາ ແລະ ສົ່ງເສີມການທ່ອງທ່ຽວແບບອະນຸລັກ, ໂຄສະນາຊຸມຊົນ, ສໍາຫຼວດສັດປ່າ, ປ່າໄມ້ ແລະ ປະເມີນໄຟຂົ່ມຊຸ່.

ກິດຈະກໍາ ການໂຄສະນາເຜີຍແຜ່ ຢູ່ປ່າສະຫງວນ ແຫ່ງຊາດ ນໍ້າແອດ - ພູເລີຍ ແມ່ນໄດ້ຮັບການສະໜັບສະໜູນ ໂດຍອົງ ການອະນະລັກສັດປ່າ ໃນເບື້ອງຕົ້ນ ແມ່ນແນໃສ່ເຜີຍແຜ່ ການອະນຸລັກເສືອໂຄ່ງ ແລະ ສັດທີ່ເປັນອາຫານ ຂອງພວກມັນ, ເນື່ອງຈາກວ່າ ປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດ ນໍ້າແອດ-ພູເລີຍ ເປັນບ່ອນຢູ່ອາໄສແຫ່ງສຸດທ້າຍຂອງ ເສືອໂຄ່ງທີ່ສາມາດຂະຫຍາຍພັນໄດ້ ຕາມທໍາມະຊາດ ໃນແຫຼມອິນໂດຈີນ. ໃນໄລຍະຜ່ານມາ ແຜນງານການຄຸ້ມຄອງປ່າສະຫງວນ ແມ່ນມີການຂະຫຍາຍຕົວ ໃນນັ້ນ ກິດຈະກໍາ ການໂຄສະນາເຜີຍແຜ່ ກໍໄດ້ເຕີບໂຕໄປຝ່ອມໆກັນ. ປະຈຸບັນໂຄງການນີ້ມີຈຸດປະສົງທີ່ຈະຫຼຸດຜ່ອນບັນ ຫາຕ່າງໆ ລວມໄປເຖິງ ການລະເມີດເຂົ້າໃນເຂດປ່າສະຫງວນ ແລະ ການນໍາໃຊ້ອາວຸດລ່າສັດທີ່ຜິດກົດໝາຍ, ຫຼຸດຜ່ອນການຊື້- ຂາຍສັດປ່າ ເພື່ອບໍລິໂພກໃນເຂດອ້ອມຂ້າງ ເຂດປ່າສະຫງວນ ແລະ ຫຼຸດຜ່ອນການທໍາການຜະລິດທີ່ລຸກລ້ຳເຂົ້າໃນເຂດຫວງທໍາມ ຂອງປ່າສະຫງວນ

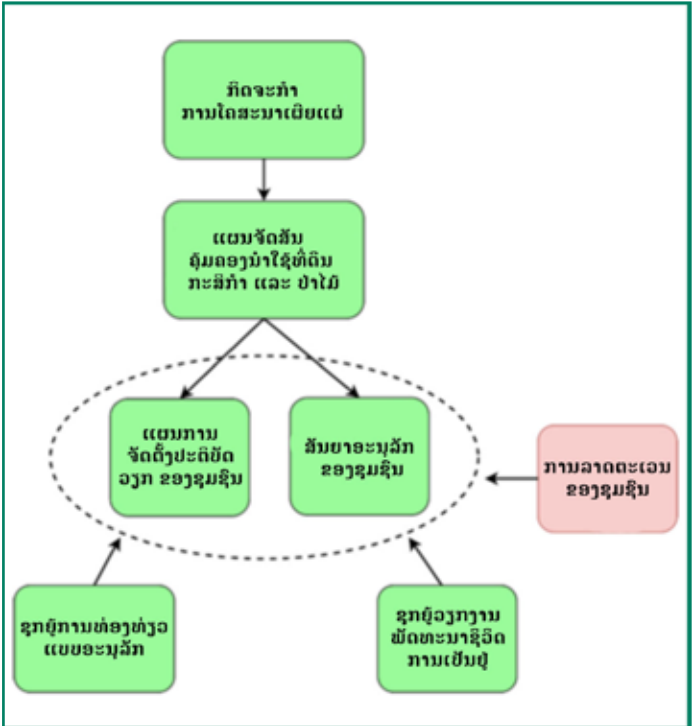

2. ບົດບາດຂອງໂຄສະນາເຜີຍແຜ່ໃນການຄຸ້ມຄອງປ່າສະຫງວນ

ການຄຸ້ມຄອງປ່າສະຫງວນ ໃຫ້ມີປະສິດທິພາບສູງ ໃນລາວ ຈຳເປັນຕ້ອງກ່ຽວຂ້ອງ ກັບຫຼາຍພາກສ່ວນ ເຊັ່ນ: ປະຊາຊົນ ທີ່ຢູ່ໃນພື້ນທີ່ ແລະ ອ້ອມຂ້າງ ປ່າສະຫງວນ, ຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດ ຂະໜາດນ້ອຍ ແລະ ຂະໜາດກາງ, ການພັດທະນາ ພື້ນຖານໂຄງລ່າງ, ໜ່ວຍງານ ຄຸ້ມຄອງປ່າສະຫງວນ, ອຳນາດການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ, ຂັ້ນເມືອງ, ຂັ້ນແຂວງ ແລະ ຂັ້ນສູນກາງ.

ບົດບາດຂອງວຽກງານ ໂຄສະນາເຜີຍແຜ່ ໃນການອະນຸລັກ ແມ່ນ ເພື່ອ ສ້າງຄວາມສຳພັນ, ຄວາມເຂົ້າໃຈ ລະຫວ່າງຊຸມຊົນ ທີ່ຢູ່ໃນ ແລະ ອ້ອມຂ້າງ ປ່າສະຫງວນ ໃຫ້ຮູ້ຈັກການຊົມໃຊ້ ແລະ ອະນຸລັກ ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດໃຫ້ເກີດຜົນປະໂຫຍດສູງສຸດກັບ ທຸກພາກສ່ວນ. ເຮັດໃຫ້ຊຸມຊົນໄດ້ເຫັນເຖິງຄວາມສຳຄັນ ແລະ ເປັນເຈົ້າການໃນການຄຸ້ມຄອງ ປ່າສະຫງວນ. ວິທີການ, ເຕັກນິກ, ອຸປະກອນ ແລະ ຂໍ້ຄວາມໃນການໂຄສະນາເຜີຍແຜ່ ໄດ້ເຫັນເຖິງ ຄວາມສຳຄັນຂອງຊີວະນາໆພັນ ແລະ ສັດປ່າໃຫ້ກັບກຸ່ມເປົ້າໝາຍ.

ການໂຄສະນາເຜີຍແຜ່ ໂດຍການມີສ່ວນຮ່ວມ ຂອງຊຸມຊົນ ເປັນກິດຈະກຳໜຶ່ງ ທີ່ສອດຄ່ອງ ກັບຫຼາຍໆວຽກງານໃນ ການ ຄຸ້ມຄອງ ປ່າສະຫງວນ ເຊັ່ນ: ວຽກງານ ບັງຄັບໃຊ້ກົດໝາຍ, ວຽກງານລາດຕະເວນ ແລະ ວຽກງານສຳຫຼວດ ສັດປ່າ. ຕົວຢ່າງ: ຮູບພາບທີ 1 ສະແດງໃຫ້ເຫັນ ຄວາມສຳຄັນ ຂອງກິດຈະກຳ ການໂຄສະນາ ໂດຍການມີສ່ວນຮ່ວມ ຂອງຊຸມຊົນ ໃນການ ຄຸ້ມ ຄອງ ປ່າສະຫງວນ ແຫ່ງຊາດ ນ້ຳແອດ - ພູເລີຍ.

ການໂຄສະນາເຜີຍແຜ່ ເປັນສ່ວນໜຶ່ງ ຂອງກອບວຽກງານການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງຊຸມຊົນ ຢູ່ເຂດປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດ ນ້ຳແອດ-ພູເລີຍ.

3. ຂະບວນການພັດທະນາຍຸດທະສາດການໂຄສະນາ

ການພັດທະນາຍຸດທະສາດ ການໂຄສະນາເຜີຍແຜ່ ຕ້ອງໄດ້ມີການວາງແຜນຢ່າງລະອຽດ ເພື່ອໃຫ້ໝັ້ນໃຈວ່າ ແຜນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດນັ້ນ ສອດຄ່ອງກັບເປົ້າໝາຍ ຂອງການອະນຸລັກໃນ ປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດ ນ້ຳແອດ-ຜູ້ເລີຍ, ນ້ຳໃຊ້ວິທີການ ແລະ ຂັ້ນຕອນທີ່ດີທີ່ສຸດໃນການສື່ຂໍ້ຄວາມທີ່ສໍາຄັນ ຕົວຢ່າງຄືຂັ້ນຕອນດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້:

1.ການພັດທະນາຮູບແບບແນວຄວາມຄິດ ການຄຸ້ມຄອງປ່າສະຫງວນ ຕ້ອງໄດ້ວາງແຜນຮ່ວມກັບການນໍາຂອງເມືອງ ໃນການກໍານົດຮູບແບບກິດຈະກຳ ແລະ ການອະທິບາຍເຖິງຈຸດປະສົງຂອງການໂຄສະນາ ວຽກງານການຄຸ້ມຄອງ ປ່າສະຫງວນ. ກິດຈະກຳນີ້ຍັງຈະຊ່ວຍ ໃຫ້ຜູ້ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດການໂຄສະນາເຜີຍແຜ່ໄດ້ມີຄວາມເຂົ້າໃຈເຖິງເປົ້າໝາຍຂອງກິດຈະກຳ ແລະ ຂໍ້ຄວາມທີ່ວາງແຜນໄວ້. ລາຍລະອຽດເບິ່ງໜ້າຕໍ່ໄປສໍາລັບຂໍ້ມູນທີ່ສໍາຄັນຂອງກິດຈະກຳໂຄສະນາເຜີຍແຜ່ ແລະ ປຸກຈິດສໍານຶກ.

2. ການກໍານົດກຸ່ມເປົ້າໝາຍ ແລະ ການວາງເປົ້າໝາຍ ຂອງແຕ່ລະກຸ່ມ:

- ຊຸມຊົນທ້ອງຖິ່ນ
- ໜ່ວຍງານພາກລັດ
- ນັກທຸລະກິດ, ພັກ ແລະ ຮ້ານອາຫານ
- ຜະນົກງານທະຫານ ຜູ້ທີ່ອາໄສຢູ່ໃນບໍລິເວນໃກ້ຄຽງກັບແຄມ
- ກອງໜູນ ແລະ ຕຳຫຼວດບ້ານ
- ປະຊາຊົນຄົນທົ່ວໄປ
- ນັກລ່າສັດ

ຕົວຢ່າງ: ການສ້າງໂລໂກ້ ແລະ ຄໍາຂັວນ ຂອງກິດຈະກຳໂຄສະນາ

ການພັດທະນາຄໍາຂັວນ ແລະ ໂລໂກ້ ສໍາລັບການໂຄສະນາເຜີຍແຜ່ ຂໍ້ມູນການລ່າສັດປ່າ ແບບຢືນຍົງທີ່ໄດ້ສ້າງຂຶ້ນແລ້ວນັ້ນ ປະກອບມີໂລໂກ້ທີ່ມີຮູບພາບຝານແດງ ແລະ ຄໍາຂັວນ (ລ່າເຜືອກິນ ບໍ່ລ່າເຜືອກິນ) ເຊິ່ງຄໍາຂັວນດັ່ງກ່າວນີ້ໄດ້ຮັບຄວາມເປັນເອກະພາບ ຈາກການໃຫ້ຄະແນນ ຂອງກຸ່ມເປົ້າໝາຍການໂຄສະນາ. ການອອກແບບກ່ຽວກັບຄໍາຂັວນ ແລະ ໂລໂກ້ ໄດ້ຮັບການອອກແບບມາ ເພື່ອສະໜັບສະໜູນ ການລ່າສັດປ່າ ໃນແບບຜິດເມືອງຂອງກຸ່ມເປົ້າໝາຍນັກລ່າ ເພື່ອປ່ຽນຈາກການລ່າສັດປ່າ ທີ່ຜິດລະບຽບກົດໝາຍ ມາສູ່ການລ່າສັດປ່າທີ່ຖືກຕາມລະບຽບກົດໝາຍ.

3. ການພັດທະນາແຜນກິດຈະກຳ ແລະ ການຕິດຕາມແຜນກິດຈະກຳ: ການພັດທະນາແຜນກິດຈະກຳຈະຕ້ອງມີການປະເມີນຊັບພະຍາກອນທີ່ຈຳເປັນຕໍ່ການວາງແຜນກິດຈະກຳໃຫ້ລະອຽດສຳລັບ ກຸ່ມເປົ້າໝາຍ ແລະ ການພົວພັນກັບຄູ່ຮ່ວມງານຂອງເມືອງເພື່ອເຝິກອົບຮົມກ່ອນການລົງຈັດຕັ້ງກິດຈະກຳໂຄສະນາເຜີຍແຜ່. ການຕິດຕາມກິດຈະກຳ ຄວນເຮັດໄປຝ່ອມງູ້ກັບການການປະຕິບັດກິດຈະກຳ ຕັ້ງແຕ່ເລີ່ມຕົ້ນຈົນຈົບກິດຈະກຳ.

4.ການດຳເນີນກິດຈະກຳໂຄສະນາເຜີຍແຜ່ ໄລຍະເວລາ ຂອງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ກິດຈະກຳ ໂຄສະນາເຜີຍແຜ່ ຕ້ອງໄດ້ມີການພິຈາລະນາຢ່າງລະອຽດ ຮັບປະກັນເຖິງ ການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງຊຸມຊົນ ໃຫ້ໄດ້ຫຼາຍທີ່ສຸດ ແລະ ຂໍ້ຄວາມທີ່ສຳຄັນຕ້ອງໄດ້ຮັບການສົ່ງໃນເວລາທີ່ເໝາະສົມ. ຕົວຢ່າງ: ກິດຈະກຳການປູກເຂົ້າ ອາດຈະຕ້ອງໄດ້ມີການວາງແຜນໄວ້ກ່ອນ ໃນຊ່ວງເວລາທີ່ຈະມີການປູກ ແລະ ການເກັບກ່ຽວ ແລະ ການໂຄສະນາເຜີຍແຜ່ວຽກງານການສະກັດກັ້ນການຖ່າງປ່າເຮັດໄຮ່ກໍ່ຈະຕ້ອງໄດ້ເຮັດໃຫ້ໄປຕາມລະດູການ ເຊັ່ນວ່າ: ໃນເດືອນມັງກອນ ຫາ ເດືອນມີນາ.

5.ການຕິດຕາມປະເມີນຜົນຂອງກິດຈະກຳໂຄສະນາເຜີຍແຜ່. ຄວາມສຳເລັດ ຂອງກິດຈະກຳ ໂຄສະນາເຜີຍແຜ່ ໃນການປ່ຽນແປງທັດສະນະຄະຕິ, ຄວາມຮູ້ ແລະ ຜິດຕິກຳ ຂອງຄົນ ທີ່ສາມາດປະເມີນໄດ້ດ້ວຍ ວິທີການຕ່າງໆ, ລວມທັງການປະເມີນຜົນກ່ອນ ແລະ ຫຼັງ ການເຮັດກິດຈະກຳໂຄສະນາກັບກຸ່ມເປົ້າໝາຍ. ການຕິດຕາມຄວາມຫຼາກຫຼາຍທາງຊີວະນາໆພັນໃນພື້ນທີ່ເປົ້າໝາຍຕະຫຼອດຮອດການປະເມີນຜົນກະທົບຂອງກິດຈະກຳໂຄສະນາເຜີຍແຜ່.

ການນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດແບບຍືນຍົງ

ກິດຈະກຳການໂຄສະນາເຜີຍແຜ່ ໃນປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດ ນ້ຳແອດ-ຟູເລີຍ ໄດ້ພັດທະນາຄວາມຮູ້ສຶກໃນການເປັນເຈົ້າການຕໍ່ກັບການຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດຂອງຊຸມຊົນ ແລະ ມີຄວາມເຂົ້າໃຈໃນການການພົວພັນລະຫວ່າງປະຊາກອນສັດປ່າ ແລະ ຄວາມຍືນຍົງທາງດ້ານສະບຽງອາຫານ. ຜົນທີ່ໄດ້ມາຈາກການໂຄສະນາເຜີຍແຜ່ ຈະລວມມີລະບຽບການຄຸ້ມຄອງການລ່າສັດປ່າ, ການນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດແບບຍືນຍົງ ແລະ ຜົນຈາກການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຕໍ່ຜູ້ທີ່ລະເມີດລະບຽບການອີກດ້ວຍ.

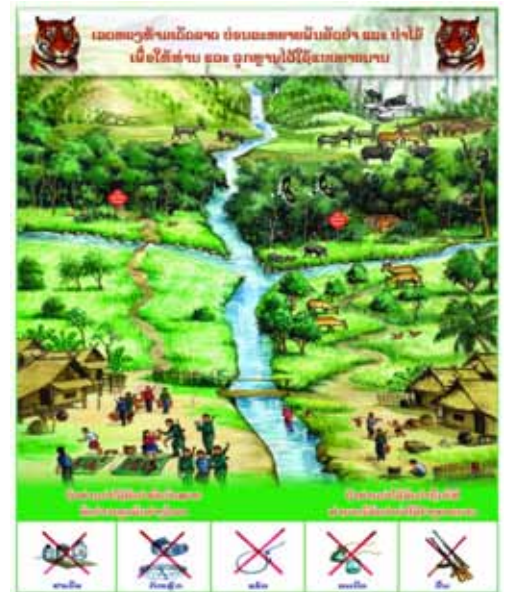
4. ກິດຈະກຳໂຄສະນາເຜີຍແຜ່

ການໂຄສະນາເຜີຍແຜ່ ວຽກງານອະນຸລັກໂດຍການນຳໃຊ້ຮູບແບບ, ວິທີການ ແລະ ກິດຈະກຳຫຼາຍຢ່າງ ເພື່ອສື່ສານກັບກຸ່ມເປົ້າໝາຍ ກິດຈະກຳ. ຮູບແບບ ການໂຄສະນາເຜີຍແຜ່ ຢູ່ປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດ ນ້ຳແອດ-ພູເລີຍ ປະກອບມີດັ່ງລຸ່ມນີ້:

1.ການສ້າງຮູບແບບແນວຄວາມຄິດກັບຜູ້ທີ່ມີສ່ວນຮ່ວມ: ເປັນເຄື່ອງມືທີ່ມີສ່ວນສຳຄັນຫຼາຍ ໃນການກຳນົດປະເພດໄພ ຂົ່ມຂູ່ທີ່ ມີຕໍ່ປ່າສະຫງວນ, ວິທີການໂຄສະນາ ອາດເປັນຫົນທາງໜຶ່ງໃນການແກ້ໄຂໄພຂົ່ມຂູ່. ກິດຈະກຳ ການໂຄສະນາເຜີຍແຜ່ ຈະສາມາດສື່ຂໍ້ຄວາມເພື່ອສະໜັບສະໜູນ ໃນການແກ້ໄຂບັນຫາໄພຂົ່ມຂູ່ເຫຼົ່ານີ້. ການຈັດກອງປະຊຸມປຶກສາຫາລືຮູບແບບແນວ ຄວາມຄິດ ກໍ່ເປັນອີກຮູບແບບໜຶ່ງທີ່ຈະພັດທະນາກິດຈະກຳໂຄສະນາໃຫ້ດີຂຶ້ນ ໂດຍການຈັດແບ່ງເປັນກຸ່ມຄົນຄວາມປຶກສາຫາລື ແລະ ໄດ້ລວບລວມເອົາແນວຄວາມຄິດ, ປະສົບການທີ່ແຕກຕ່າງຂອງຜູ້ທີ່ເຂົ້າຮ່ວມທີ່ມາຈາກແຕ່ລະພາກສ່ວນເຊັ່ນ: ຫ້ອງການກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້, ພະນັກງານປ່າສະຫງວນ, ກຸ່ມບ້ານ ແລະ ອຳນາດການປົກຄອງບ້ານ, ຫ້ອງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ເພື່ອໃຫ້ເຂົາເຈົ້າໄດ້ເຂົ້າໃຈວ່າ ແຕ່ລະຂັ້ນຕອນແມ່ນພວກເຂົາໄດ້ມີສ່ວນຮ່ວມ ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກິດຈະກຳໂຄສະນາເຜີຍແຜ່.

2.ແຜນງານ ການສຶກສາ ຂອງຊຸມຊົນເຊັ່ນ: ການລົງຢ້ຽມຍາມ ບ້ານ, ການສະແດງລະຄອນ ແລະ ການຈັດກອງປະຊຸມ: ການລົງຢ້ຽມຍາມບ້ານເປັນ ຂັ້ນຕອນໜຶ່ງ ໃນການເຂົ້າຫາຊຸມຊົນ, ເປັນວິທີການໂຄສະນາ ວຽກງານ ອະນຸລັກ ແລະ ເຜີຍແຜ່ຂໍ້ມູນ ທາງກົດໝາຍ (ຕົວຢ່າງ ກົດລະບຽບ ການລ່າສັດ) ໂດຍ ຜ່ານ ກຸ່ມສົນທະນາ, ກອງປະຊຸມ ແລະ ການປຶກສາຫາລື ກັບກຸ່ມເປົ້າ ເຊັ່ນ: ນັກລ່າ ສັດຜິດກົດໝາຍ, ນາຍບ້ານ, ແມ່ຍິງ, ຊາວໜຸ່ມ ແລະ ພະນັກງານທ້ອງຖິ່ນ.

3.ຂໍ້ຄວາມ ແລະ ປ້າຍໂຄສະນາ ເຊັ່ນ: ແຜ່ນປ້າຍໂຄສະນາ, ໂປດສະເຕີ, ວິດີ ໂອ, ຈົດໝາຍຂ່າວ, ແຜ່ນພັບ: ແມ່ນອີກທາງເລືອກໜຶ່ງ ໃນການສົ່ງຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ຂອງວຽກງານອະນຸລັກ ໃຫ້ຊຸມຊົນ ນອກຈາກ ກິດຈະກຳໂຄສະນາ ຕາມບ້ານ ຈາກສື່ສົ່ງຜິມຕ່າງໆ ເຊັ່ນ: ໂປດສະເຕີ ແລະ ປ້າຍຕິດຕາມແຄມທາງ ຕ່າງໆ ທີ່ຄົນ ສາມາດອ່ານໄດ້ (ຕົວຢ່າງ: ຂໍ້ຄວາມ ການລ່າສັດປ່າເພື່ອກິນ ແລະ ບໍ່ລ່າເພື່ອຂາຍ).

ກິດຈະກຳໂຄສະນາເຜີຍແຜ່ ພາຍໃນບ້ານ.

ລະຫວ່າງປີ 2010 ແລະ 2016, ກິດຈະກຳການໂຄສະນາເຜີຍແຜ່ ໃນເຂດ ປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດນ້ຳແອດ-ພູເລີຍ ກວມເອົາ 144 ບ້ານໃນ 7 ເມືອງ ຂອງ 3 ແຂວງ (ແຂວງຫົວພັນ, ຫຼວງພະບາງ ແລະ ແຂວງຊຽງຂວາງ) ກິດຈະກຳປະກອບມີ ການໂຄ ສະນາຕາມບ້ານ, ເຝີກອົບຮົມ, ການສະແດງລະຄອນ, ກອງປະຊຸມຮູບແບບລະດົມແນວຄວາມຄິດ ແລະ ການທັດສະນະສຶກສາ. ນອກຈາກນີ້ຍັງມີການແຈກຊຸ່ມປະກອນໃຫ້ ບ້ານ ແລະ ເມືອງ ເຊັ່ນ: ກະຕິກໃສ່ນ້ຳ 150 ອັນ, ເສື້ອຢືດ ແລະ ເສື້ອກັນລຶມ ຫຼາຍກວ່າ 1500 ໂຕ, ຖົງພາຍຫຼາຍກວ່າ 2000 ຖົງ, ປະຕິທິນ 2000 ສະບັບ, ໂປດສະເຕີ 5 ບັດໃຈ 3300 ສະບັບ, ສະຕິກເກີລ່າເພື່ອກິນ ບໍ່ລ່າເພື່ອດັບສູນ 1600 ແຜ່ນ, ປຶ້ມຂຽນ 1500 ຫົວ, CD ເພັງສັດປ່າ 150 ແຜ່ນ ແລະ ຈົດໝາຍຂ່າວ ນ້ຳແອດ-ພູເລີຍ 500 ສະບັບ.

4.ໂຮງຮຽນ ແລະ ການຮຽນຮູ້ຂອງຊາວໜຸ່ມ ລວມເຖິງການເຝິກງານ: ຊາວໜຸ່ມ ແລະ ນັກຮຽນ ແມ່ນມີຄວາມສໍາຄັນໃນການເຂົ້າຮ່ວມເຮັດກິດຈະກຳໂຄສະນາວຽກງານອະນຸລັກ ເພາະວ່າ ພວກເຂົາຈະເປັນລຸ້ນສືບທອດໃນອານາຄົດ ແລະ ພວກເຂົາຍັງສາມາດກະຕຸ້ນແນວຄວາມຄິດຂອງພໍ່ແມ່ໂດຍຜ່ານການຮຽນຮູ້ຂອງເຂົາເຈົ້າ. ກິດຈະກຳທີ່ໄດ້ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ຢູ່ໂຮງຮຽນລວມມີ: ການຢ້ຽມຢາມໂຮງຮຽນ, ສະແດງລະຄອນແລະລະຄອນຕຸກກະຕາ, ການແຂ່ງຂັນຮ້ອງເພງແລະແຈກປຶ້ມນິທານ. ການເຝິກງານ ຂອງນັກສຶກສາມະຫາວິທະຍາໄລ ແລະ ບັນດານັກຮຽນທີ່ຈົບຊັ້ນມັດທະຍົມຕອນປາຍ ແມ່ນທາງເລືອກທີ່ດີ ເພື່ອຊ່ວຍໃຫ້ຊາວໜຸ່ມຢູ່ທ້ອງຖິ່ນເຂົ້າໃຈເຖິງກິດຈະກຳຂອງໂຄງການ.

5.ການທັດສະນະສຶກສາ, ການມີສ່ວນຮ່ວມ ໃນງານສໍາຄັນຕ່າງໆ ເຊັ່ນ: ງານສະເຫຼີມສະຫຼອງວັນສໍາຄັນຂອງຊາດ, ວຽກ ງານອາສາສະໝັກ: ການເຂົ້າຮ່ວມໃນງານສໍາຄັນເຫຼົ່ານີ້ ເປັນການແລກປ່ຽນຂໍ້ມູນຂ່າວສານ, ສ້າງເຄືອຂ່າຍກັບສະມາຊິກໃນຊຸມຊົນ ແລະ ເປັນການສົ່ງເສີມ ການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງຊຸມຊົນ. ການມີສ່ວນຮ່ວມ ໃນງານສະເຫຼີມສະຫຼອງວັນສໍາຄັນຂອງຊາດ ແມ່ນມີຄວາມສໍາຄັນເປັນພິເສດໃນປະເທດລາວ ເນື່ອງຈາກວ່າງານເຫຼົ່ານີ້ຈະມີມວນຊົນທັງພາກລັດ ແລະ ຊຸມຊົນເຂົ້າຮ່ວມ ເປັນໂອກາດທີ່ດີໃນການສື່ສານຂໍ້ຄວາມໃຫ້ທົ່ວເຖິງ.

6.ການຈັດກອງປະຊຸມ ກັບຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມ ສໍາຄັນອື່ນໆ ເຊັ່ນ: ທຸລະກິດທ້ອງຖິ່ນ, ຕະຫຼາດ, ຊາວຄ້າຄາຍ, ພະນັກງານທະຫານ ແລະ ຮ້ານອາຫານທ້ອງຖິ່ນ. ໂອ້ລົມກັບຜູ້ທີ່ມີສ່ວນຮ່ວມໂດຍກົງ ກ່ຽວກັບສິດທິ ແລະ ຄວາມຮັບຜິດຊອບ ຂອງເຂົາເຈົ້າ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບ ການຄຸ້ມຄອງ ປ່າສະຫງວນ ແລະ ການປົກປັກຮັກສາສັດປ່າ ເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ທຸກຄົນເຂົ້າໃຈເຖິງບົດບາດຂອງຕົນໃນການຄຸ້ມຄອງ ປ່າສະຫງວນ ແລະ ຂໍ້ຫ້າມຕ່າງໆ ທີ່ອາດຈະສາມາດນໍາໄປໃຊ້ເຂົ້າໃນກິດຈະກຳຂອງເຂົາເຈົ້າ.

7.ລາຍການວິທະຍຸ, ໂທລະໂຄງ ແລະ ສະປອດໂຄສະນາ ທາງໂທລະພາບ: ລາຍການວິທະຍຸ, ໂທລະໂຄງ ແລະ ສະປອດໂຄສະນາທາງໂທລະພາບ ເປັນທາງເລືອກໜຶ່ງໃນການສົ່ງຂໍ້ຄວາມການອະນຸລັກທີ່ສໍາຄັນ ໃຫ້ທ່ານຜູ້ຟັງ ແລະ ສາມາດເຂົ້າເຖິງຜູ້ຟັງທົ່ວໄປ ແລະ ເປັນປະໂຫຍດສໍາລັບ ການເຜີຍແຜ່ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ, ແຈ້ງການຕາມລະດູການ, ເພື່ອບັນລຸເປົ້າຫມາຍ ຂອງທ່ານຜູ້ຟັງລາຍການ, ລາຍການວິທະຍຸໃນໄລຍະຜ່ານມາ ໄດ້ດໍາເນີນເປັນພາສາທ້ອງຖິ່ນຕ່າງໆ ເຊັ່ນ: ພາກພາສາລາວ, ພາກພາສາມົ້ງ ແລະ ພາກພາສາກຶມມຸ.

ຕົວຢ່າງກິດຈະກຳໂຄສະນາ-ນັກຮຽນນັກສຶກສາ.

ໃນປີ 2014 ແຫຼ່ງທ່ອງທ່ຽວນໍ້າເນີນ ຂອງຫ້ອງການ ປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດ ນໍ້າແອດ-ພູເລີຍ ໄດ້ເປີດການແຂ່ງຂັນ ເອົານັກຮຽນທີ່ມີຄວາມຮູ້ກ່ຽວກັບ ການອະນຸລັກທຳມະຊາດ ມີຜູ້ທີ່ຊະນະເລີດຈຳນວນ 12 ຄົນມາຈາກ 3 ໂຮງຮຽນຄື: ໂຮງຮຽນ ມສ ວຽງຈັນ, ມສ ສິບເລົາ ແຂວງຫົວພັນ ແລະ ມສ ຮ້ຽມ ແຂວງຫົວພັນ. ຜູ້ໃຫ້ການສະໜັບສະໜູນ ກິດຈະກຳນີ້ ແມ່ນສະຖານທູດສະຫະລັດອາເມລິກາ ແລະ ນັກຮຽນທີ່ຊະນະ ໃນການແຂ່ງຂັນແຂ່ງແຕ້ມຮູບກ່ຽວກັບ ການອະນຸລັກ ຄັ້ງນີ້ສ່ວນຫຼາຍແມ່ນມາຈາກ ສອງ ໂຮງຮຽນທີ່ຢູ່ໃນທ້ອງຖິ່ນ. ຊາວໜຸ່ມຜູ້ທີ່ມີຄວາມສົນໃຈທຳມະຊາດ ໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມໃນກິດຈະກຳ ການທົດລອງທັກສະ ໃນການຈຳແນກສັດປ່າ ແລະ ໄດ້ຮຽນຮູ້ຈາກຄູ່ມືທ້ອງຖິ່ນ ກ່ຽວກັບຄວາມຫຼາກຫຼາຍ ຂອງຊີວະນາໆພັນ, ພຶດສະມຸນໄພທີ່ເປັນຢາພິເສດ ແລະ ປະຫວັດຄວາມເປັນມາຂອງພື້ນທີ່ ໃຊ້ເວລາ 2 ວັນ ໃນການຢ່າງ ປ່າ ຢູ່ໃນເຂດ ປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດ ນໍ້າແອດ-ພູເລີຍ.

5. ຂໍສະຫຼຸບ ແລະ ບົດຮຽນຖອດຖອນໄດ້

ການໂຄສະນາເຜີຍແຜ່ ວຽກງານອະນຸລັກສັດປ່າ ມີບົດບາດສໍາຄັນໃນການພັດທະນາ ເຂດປ່າສະຫງວນສະຫງວນແຫ່ງຊາດ ນ້ຳແອດ-ພູເລີຍ, ເປັນການສ້າງຄວາມສໍາພັນກັບຊຸມຊົນໃນເຂດທ້ອງຖິ່ນ ໃຫ້ຄວາມຮູ້ ຄວາມເຂົ້າໃຈ ກ່ຽວກັບ ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ໃຫ້ຊຸມຊົນເປັນເຈົ້າການໃນການປົກປັກຮັກສາຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດແບບຍືນຍົງ.

ບົດຮຽນສໍາຄັນທີ່ຖອດຖອນໄດ້ ແລະ ຂໍສະເໜີແນະ:

1. ປະເທດລາວກໍ່ແມ່ນປະເທດໜຶ່ງ ທີ່ມີຫຼາຍຊົນເຜົ່າ ຫຼາຍພາສາ ທີ່ແຕກຕ່າງກັນ ສະນັ້ນ ກິດຈະກຳການໂຄສະນາ ຈຶ່ງຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ໃຊ້ພາສາທ້ອງຖິ່ນໃນການໂຄສະນາ.
2. ການສົ່ງຂໍ້ມູນຂ່າວສານຕ້ອງໃຫ້ກ່ຽວຂ້ອງ ແລະ ແທດເໝາະກັບກຸ່ມເປົ້າໝາຍ.
3. ການເຂົ້າຮ່ວມຂອງພະນັກງານເມືອງ ແມ່ນມີຄວາມສໍາຄັນຫຼາຍ ແລະ ພະນັກງານທີ່ເຂົ້າຮ່ວມຄວນໄດ້ຮັບການຝຶກອົບຮົມ ແລະ ມີສ່ວນຮ່ວມໃນການໂຄສະນາເຜີຍແຜ່ໃນຂັ້ນບ້ານ.
4. ການໂຄສະນາເຜີຍແຜ່ມີຄວາມສໍາຄັນຫຼາຍໃນການເຊື່ອມຊຸມກຸ່ມເປົ້າໝາຍໃຫ້ເຂົ້າຮ່ວມກິດຈະກຳເຊັ່ນ: ກິດຈະກຳທ່ອງທ່ຽວ ແລະ ການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງຊຸມຊົນໃນການລາດຕະເວນ.
5. ການວາງແຜນກິດຈະກຳໂຄສະນາໃນໄລຍະຍາວແມ່ນມີຄວາມສໍາຄັນຫຼາຍດັ່ງນັ້ນຂໍ້ມູນຂ່າວສານທີ່ຈະນຳໄປເຜີຍແຜ່ຕ້ອງໃຫ້ແທດເໝາະ ກັບລະດູການ ແລະ ການຈັດຕັ້ງກິດຈະກຳຕ້ອງເຮັດໃນຊ່ວງເວລາທີ່ຊາວບ້ານມີວຽກຫຼາຍ.
6. ເປັນທີ່ຮັບຮູ້ຢູ່ແລ້ວວ່າ ການໂຄສະນາເຜີຍແຜ່ ຂໍ້ມູນບາງຢ່າງອາດຈະສ້າງຄວາມບໍ່ເຂົ້າໃຈ ແລະ ບໍ່ເຫັນດີເຫັນພ້ອມ ຈາກຜູ້ທີ່ມີສ່ວນຮ່ວມຈຳນວນໜຶ່ງ ສະນັ້ນຄວນມີການປຶກສາຫາລືຢ່າງລະອຽດ.
7. ສ້າງກົນໄກ ການພັດທະນາວຽກງານ ໃຫ້ມີປະສິດທິພາບ ໃນການປະສານງານລະຫວ່າງ ສະມາຊິກໃນຊຸມຊົນ ກັບ ພະນັກງານປ່າສະຫງວນ, ປັບປຸງການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງປະຊາຊົນ ຍົກຕົວຢ່າງ: ຈັດກອງປະຊຸມຝຶກປະກັນບ້ານເປັນປະຈຳ ແລະ ການລາຍງານເຫດການທີ່ເກີດຂຶ້ນ ທາງສາຍດ່ວນ ສາມາດເປັນຂໍ້ມູນທີ່ສໍາຄັນໃຫ້ແກ່ການຄຸ້ມຄອງປ່າສະຫງວນ.

ພັດທະນາໂດຍ:

ປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດນ້ຳແອດ-ພູເລີຍ ແລະ
ອົງການອະນຸລັກສັດປ່າປະຈຳລາວ

ຈັດພິມຄັ້ງທຳອິດໃນ ປີ 2017
ຈັດພິມຄັ້ງທີ່ສອງໃນ ປີ 2018

ສົນໃຈຂໍ້ມູນເພີ່ມເຕີມກະລຸນາຕິດຕໍ່ຫາຫ້ອງການອົງການອະນຸລັກສັດປ່າປະຈຳລາວ
ເວັບໄຊ: <https://programs.wcs.org/laos/>
www.NamEt.org

ພາບໂດຍ: ອົງການອະນຸລັກສັດປ່າ ປະຈຳລາວ/ປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດນ້ຳແອດ-ພູເລີຍ, ສັນຕິ ໄຊບັນຍາ, ມິວ ຢາຈິທ໌, ເຈມ ຄອນແວວ.

ສະໜັບສະໜູນໂດຍ:

AFD

KFW

